

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2014-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Telefónica Czech Republic, a. s., Za Brumlovkou 266/2, Praha, Česká republika, zastúpenej obchodnou spoločnosťou BBH advokátska kancelária, s. r. o., Gorkého 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Bak, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo/31/2013 z 28. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť obchodnej spoločnosti Telefónica Czech Republic, a. s., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012 p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. O d k l a d á vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012.

3. Sťažnosť vo zvyšnej časti o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Telefónica Czech Republic, a. s., Za Brumlovkou 266/2, Praha, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo/31/2013 z 28. októbra 2013.

Sťažovateľka v sťažnosti poukázala na to, že ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 348/2013-21 z 29. mája 2013 podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol ako neprípustnú jej

predchádzajúcu sťažnosť, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru totožným rozhodnutím krajského súdu, keďže súbežne so sťažnosťou podanou ústavnému súdu podala aj dovolanie najvyššiemu súdu. Ústavný súd zároveň vyslovil, že v prípade odmietnutia dovolania najvyšším súdom ako procesne neprípustného zostáva sťažovateľke zachovaná lehota na podanie sťažnosti aj vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu napadnutému dovolaním.

V súčasnosti je daná právomoc ústavného súdu o predloženej sťažnosti rozhodnúť, pretože najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obdo/31/2013 z 28. októbra 2013 dovolanie sťažovateľky odôvodnené tým, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku – ďalej len „OSP“], pretože *„chýba riadne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť“*, podľa § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 4 prvej vety OSP odmietol. Najvyšší súd preskúmaním veci dospel k záveru, že *„rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle... zákonných ustanovení..., a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p.“*.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou doručenou Okresnému súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) 27. decembra 2011 sa obchodná spoločnosť BELL TRADE, s. r. o., Bratislava (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala proti obchodnej spoločnosti PET-PACK SK, s. r. o., Malacky, ako žalovanej v 1. rade, a sťažovateľke ako žalovanej v 2. rade spoločne a nerozdielne zaplata sumy 31 250 000 Kč s prísl. k titulu ručenia za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky, a výlučne proti sťažovateľke zaplata sumy 3 244 000 000 s prísl. k titulu neuhradenia odmien dohodnutých v zmluvách označených ako *„Projekt Radnice ONLINE“*.

Vo vyjadrení k žalobe zo 16. februára 2012 sťažovateľka namietla *„nedostatok právomoci slovenských súdov z dôvodu, že nárokov uplatnených voči odporcovi*

v 1. a 2. rade sa nie je možné domôcť súčasne a je potrebné ich uplatniť samostatne, v rôznych konaniach, vždy na súde, v ktorého obvode má konkrétny odporca sídlo“.

Okresný súd uznesením č. k. 10 Cb/4/2012-166 zo 6. júna 2012 konanie proti sťažovateľke zastavil z dôvodu nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky, pretože po preskúmaní svojej právomoci v zmysle čl. 24 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie Brusel I“) dospel k záveru, že

„... nárok voči odporcovi v 1. rade a voči odporcovi v 2. rade medzi sebou navzájom nesúvisia tak, aby bolo nutné o nich rozhodnúť spoločne. Faktor blízkeho spojenia v tomto prípade absentuje, nakoľko navrhovateľ si voči odporcovi v 1. rade uplatňuje nárok na základe ručenia za vymožitelnosť pohľadávky, ktorý má vyplývať z § 527 ods. 2 Občianskeho zákonníka a voči odporcovi v 2. rade nárok na zmluvné plnenie na základe zmlúv bližšie špecifikovaných v návrhu. Ide o samostatné nároky vyplývajúce z odlišných záväzkoprávných vzťahov. Pričom súdu nie je z obsahu spisu zrejmý dôvod, na základe ktorého si sumu 31 250 000,- Kč uplatňuje navrhovateľ solidárne aj od odporcu v 2. rade, ktorý za vymožitelnosť pohľadávky navrhovateľa nijakým spôsobom neručí. Po preskúmaní veci súd zistil, že si nevie založiť právomoc podľa žiadneho iného ustanovenia nariadenia a musí konanie voči odporcovi v 2. rade zastaviť. Samostatnými rozhodnutiami vo veci nároku voči odporcovi v 1. rade a vo veci nároku voči odporcovi v 2. rade nepríde k vydaniu nezlučiteľných rozsudkov, ktoré by nemohli popri sebe obstáť...“

Z dôvodu nedostatku právomoci konajúceho súdu, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko v danom prípade ide o taký nedostatok podmienok konania, ktorý nemožno odstrániť. Súd preto navrhovateľa odkazuje s právnym nárokom voči odporcovi v 2. rade na súd mieste a vecne príslušný v Českej republike.“.

Po podaní odvolania žalobkyňou krajský súd uznesením č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012 uvedené uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol:

„Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 04. 05. 2010 č. k. 5 C/86/10-85 bolo určené, že navrhovateľ je vlastníkom... pohľadávky dlžníka, ktorým je odporca v 2. rade, ktorý pohľadávku vo výške 3.244.000.000,- Kč neuhradil. Navrhovateľ na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 08. 01. 2009 nadobudol od odporcu v 1. rade ako postupcu pohľadávku proti odporcovi v 2. rade. Podľa ust. § 527 ods. 2 Obč. zákonníka odporca v 1. rade ako postupca ručí za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky do výšky prijatej odplaty spolu s úrokmi teda vo výške 31.250.000,- Kč. Teda nároky voči odporcom súvisia, keď vychádzajú z rovnakých skutkových a právnych okolností, závisia od pohľadávky zo zmlúv Projekt Radnice ONLINE a táto súvislosť je daná aj minimálne tým, že odporca v 1. rade ručí navrhovateľovi za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky, ktorú má navrhovateľ proti odporcovi v 2. rade...

V konaní účastníci poukazovali na rozsudky Súdneho dvora a odvolací súd poukazuje na rozhodnutie vo veci C-98/06 Freeport Plc proti Ollemu Arnoldssonovi zo dňa 11. 10. 2007, podľa záverov ktorého tento článok 6 bod 1 nariadenia je potrebné vykladať tak, že skutočnosť, že žaloby podané proti viacerým žalovaným majú rôzne právne základy, nie je prekážkou pre použitie tohto ustanovenia a tento článok sa použije, ak žaloby podané proti rôznym žalovaným sú spojené od ich podania, to znamená, ak je tu záujem na ich spoločnom preskúmaní a rozhodnutí, čím by sa predišlo tak možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach bez toho, aby bolo okrem iného nevyhnutné jasne uviesť, že žaloby neboli podané iba s jediným cieľom vyňať jedného zo žalovaných z právomoci súdu členského štátu, kde má svoje bydlisko.

Je zrejmé, že osobitná právomoc upravená v čl. 6 bod 1 nariadenia v prípade plurality žalovaných umožňuje, aby žalovaný účastník (odporca) mohol byť žalovaný na súde ktoréhokoľvek zo žalovaných pod podmienkou, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je o nich vhodnejšie konať a rozhodnúť spoločne a predísť tak vydaniu nezlučiteľných rozsudkov v samostatných konaniach.

Z doposiaľ predložených dokladov v konaní je nepochybné, že nároky navrhovateľa proti obom odporcom súvisia tak s poukazom na predložené zmluvy ako aj s poukazom na právoplatný rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 5 C/85/10 a teda je daná právomoc slovenských súdov konať aj proti odporcovi v 2. rade. Podľa názoru odvolacieho súdu neprichádza do úvahy vo vzťahu k odporcovi v 2. rade použitie čl. 6 bod 2 nariadenia,

pretože ručiteľom je odporca v 1. rade, ktorý podľa návrhu má byť zaviazaný spoločne a nerozdielne s odporcom v 2. rade.“

Podľa názoru sťažovateľky napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu (t. j. súdov Českej republiky) zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, pretože tieto súdy úplne ignorovali, resp. nesprávne podali výklad príslušných ustanovení nariadenia Brusel I vzťahujúcich sa na založenie právomoci súdov Slovenskej republiky konať o predmetnej žalobe podanej žalobkyňou. Základným predpokladom vydania takéhoto druhu rozhodnutia je správny výklad práva Európskej únie, ktorý rozvíja hlavne judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“). Na ten účel sa sťažovateľka v priebehu celého súdneho konania odvolávala na rozsudky Súdneho dvora vydané vo veciach C-103/05 Reisch Montage AG proti Kiesel Baumaschinen Handels GmbH z 13. júla 2006, C-98/06 Freeport plc proti Olle Arnoldsson z 11. októbra 2007, C-145/10 Eva Maria Painer proti Standard Verlags GmbH a iným z 1. decembra 2011 a C-616/10 Solvay SA proti Honeywell Fluorine Products Europe BV a iným z 12. júla 2012, v ktorých okrem iného *„opakovane zdôraznil, že článok 6 ods. 1 Nariadenia Brusel I nemožno vykladať takým spôsobom, aby jeho uplatnenie umožnilo žalobcovi podať žalobu smerujúci proti viacerým žalovaným s jediným cieľom – odňať niektorého z nich súdov štátu, v ktorom má bydlisko“*. Sťažovateľka považuje napadnuté rozhodnutie krajského súdu za arbitrárne, pretože tento pri svojom rozhodovaní citovanú judikatúru Súdneho dvora vôbec nezohľadnil a ani žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo na ňu neprihliadal. Sťažovateľka zároveň poukazuje na to, že *„je i zo všeobecného hľadiska neakceptovateľný taký výklad článku 6 ods. 1 Nariadenia Brusel I, ktorý by umožňoval dvom spriazneným subjektom (osobami personálne prepojenými v dobe postúpenia fiktívnej pohľadávky, pozn.) so sídlom v inom členskom štáte ako členský štát, kde má svoje sídlo údajný dlžník, účelovo založiť príslušnosť súdu v inom členskom štáte, ako je členský štát, kde má sídlo žalovaný (údajný dlžník) tým, že si čisto účelovo postúpia údajnú pohľadávku a následne žalobca (postupník) podá spoločnú žalobu proti údajnému dlžníkovi a postupcovi na súde, kde má postupca sídlo. Takýmto účelovým konaním by si údajný veriteľia mohli neobmedzene vyberať medzi členskými štátmi, kde sa im javí ich údajný nárok najlepšie vymožitelný a kde sa žalovaný nemôže adekvátne brániť, bez ohľadu*

na všeobecné pravidlo o právomoci súdov podľa sídla žalovaného na základe článku 2 Nariadenia Brusel I.“. Vzhľadom na to, že sťažovateľka podala dovolanie nielen z dôvodu arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ale aj z dôvodu neexistencie právomoci súdov Slovenskej republiky rozhodnúť o žalobe podanej žalobkyňou, a uvedená skutočnosť je samostatným dovolacím dôvodom, došlo k porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy aj zo strany najvyššieho súdu. Rovnaké právo sťažovateľke zaručuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka v sťažnosti poukázala na konkrétnu judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 243/07, III. ÚS 311/07, I. ÚS 327/2010), z ktorej vyplýva, že požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu. Podľa jej názoru záver krajského súdu o úzkej súvislosti žalobkyňou uplatnených nárokov nielenže nie je riadne odôvodnený, ale je aj v zjavnom rozpore s obsahom dôkazov nachádzajúcich sa v spise, čo v spojení s už uvedeným nedostatkom právomoci súdov Slovenskej republiky konat' o predmetnej žalobe podanej žalobkyňou zakladá aj porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týmto súdom.

Uvedené pochybenia krajského súdu zakladali právo sťažovateľky na podanie dovolania, ktoré však najvyšší súd ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky, čím rovnako porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše, najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol bez toho, aby sťažovateľke doručil vyjadrenie žalobkyne k dovolaniu podané priamo na dovolacom súde 2. júla 2013. Takýmto postupom najvyšší súd vytvoril stav nerovnosti účastníkov konania, čo je v zjavnom rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovností zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zakladá aj porušenie základného práva sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedených dôvodov sťažovateľka v petite žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné práva sťažovateľky... na súdnu a inú právnu ochranu podľa článkov 46 ods. 1 a 48 ods. 1 Ústavy SR, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave z 19. decembra 2012, č. k.: 1 Cob 315/2012-210 porušené boli.

Základné práva sťažovateľky... na súdnu a inú právnu ochranu podľa článkov 46 ods. 1, 47 ods. 3 a 48 ods. 1 a 2 Ústavy SR, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2013, sp. zn.: 2 Obdo 31/2013 porušené boli.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 19. decembra 2012, č. k.: 1 Cob 315/2012-210 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2013, sp. zn.: 2 Obdo 31/2013 sa v celom rozsahu zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie, aby v nej znovu konal a rozhodol.

Sťažovateľke... Ústavný súd priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 100.000,- EUR (slovom: jednototísic EUR), ktoré jej sú Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní uhradiť sťažovateľke... do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet právnej zástupkyne BBH advokátska kancelária, s. r. o.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v petite namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012, ako aj základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo/31/2013 z 28. októbra 2013.

1. Ako bolo uvedené v I. časti tohto uznesenia, ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 348/2013-21 z 29. mája 2013 odmietol predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich rovnakých práv rovnakým uznesením krajského súdu, pre neprípustnosť.

Z ustálenej judikatúry ústavného vyplýva, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní prichádza do úvahy aj ústavný prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu, a to v lehote na podanie sťažnosti proti rozhodnutiu o dovolaní (m. m. II. ÚS 324/2010, III. ÚS 192/2010, III. ÚS 164/2011, porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní ostáva sťažovateľovi k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu, čo sa týka tohto rozhodnutia, za obvyklých podmienok.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach a ani dôvody na jej odmietnutie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, prijal sťažnosť na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa námietky porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 1 Cob/315/2012-210 z 19. decembra 2012 (bod 1 výroku uznesenia).

2. Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, III. ÚS 480/2013). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy,

ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Z uvedených hľadísk ústavný súd preskúmal aj napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal so sťažovateľkou uplatneným dovolacím dôvodom, ale pretože sa s ním nestotožnil, odmietol dovolanie ako procesne neprípustné.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľke k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Keďže medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 3 výroku uznesenia).

Z rovnakého dôvodu ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie zásady kontradiktórnosti konania vyplývajúcej z čl. 47 ods. 3 a čl. 48

ods. 2 ústavy, pretože okrem toho, že najvyšší súd v danom prípade ďalšie dokazovanie ani nevykonával, podľa jeho názoru pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu najvyššieho súdu postačuje, aby bola uvedená zásada dodržaná v konaní ako celku, a nie na každom jednom stupni súdnictva (bod 3 výroku uznesenia).

3. Sťažovateľka zároveň požiadala o odloženie vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, čo odôvodnila tým, že v jej prípade *„reálne hrozí..., že dôjde k výnosu právoplatného rozsudku súdmi, ktoré nemajú právomoc o veci vôbec rozhodovať. V dôsledku tohto rozsudku by s najvyššou pravdepodobnosťou došlo k likvidácii sťažovateľky...“*. Okrem toho *„ak by Okresný súd Malacky pokračoval v konaní, bude tým dochádzať k pokračovaniu v nežiaducom protiprávnom stave. Tento trváci stav je dôsledkom porušenia všetkých vyššie identifikovaných práv sťažovateľky... Tento stav je navyše neprípustný aj zo spoločenského hľadiska, ako aj z hľadiska štátoprávných záujmov, keďže s najvyššou pravdepodobnosťou došlo k porušeniu práva EÚ Slovenskou republikou...“*.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva alebo slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Ústavný súd dospel k záveru, že okolnosti prípadu uvádzané sťažovateľkou sú spôsobilé privodiť jej väčšiu ujmu na označených právach, ktorých porušenie namieta, než aká môže vzniknúť iným osobám, čo zakladá opodstatnenosť jej návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, a keďže takéto rozhodnutie nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom, rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku

tohto uznesenia. Týmto bolo bez ďalšieho právneho významu rozhodnúť o dočasných opatreniach vo vzťahu k okresnému súdu a najvyššiemu súdu, tak ako to navrhla sťažovateľka vo svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2014